

MATEMATİK TARİHİ

1	Ders Adı:	MATEMATİK TARİHİ
2	Ders Kodu:	MAT3036
3	Ders Türü:	Seçmeli
4	Ders Seviyesi	Lisans
5	Dersin Verildiği Yıl:	3
6	Dersin Verildiği Yarıyıl	6
7	Dersin AKTS Kredisi:	5.00
8	Teorik Ders Saati (saat/Hafta)	3.00
9	Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)	0.00
10	Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) :	0
11	Dersin Önkoşulu:	Yok
12	Dersin Dili:	Türkçe
13	Dersin Veriliş Şekli:	Yüz yüze
14	Dersin Koordinatörü:	Prof. Dr. BASRİ ÇELİK
15	Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları:	
16	Koordinatör İletişim Bilgileri:	basri@uludag.edu.tr 0224.2941762
17	Dersin WEB adresi:	http://homepage.uludag.edu.tr/~basri/ders/mattar.htm
18	Dersin Amacı:	Matematik tarihinde yer alan önemli olayları ve kişileri tanıtmak.
19	Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:	
20	Dersin Öğrenme Kazanımları:	
	1	Matematik ve tarihi ile ilgili temel kavramlara hâkim olur.
	2	Rakamların ve sayıların tarihi gelişimini öğrenir.
	3	Rhind ve Moskow Papirüslerinin içeriklerini öğrenip matematik tarihi açısından önemini kavrar.
	4	Pi sayısının tarihi gelişimini öğrenir.
	5	Hint matematikçisi Aryabhata ve eserini tanır ve matematiğe katkılarını bilir.
	6	Diyophant, Öklid ve Pisagor hakkında kapsamlı bilgiler öğrenir ve Pisagor dönemini tanır.
	7	İbn-i Türk'ün ikinci derece denklemlerin çözümüne yaklaşımını öğrenir.
	8	Harezmi'nin hayatını, Ömer Hayyam'ın matematik ile ilgili çalışmalarını öğrenir.
	9	Kümeler teorisinin tarihçesini öğrenir.
	10	
21	Dersin İçeriği:	
Hafta	DERS İÇERİKLERİ	
	Teorik	Uygulama
1	Dersin tanıtımı.	
2	Matematik nedir? Matematik tarihi nedir?	
3	Rakamları ve sayıların tarihi gelişimi.	
4	Bilinen en eski matematik tarihi belgeleri: Rhind ve Moskow Papirüsü.	

5	Pi sayısının tarihi gelişimi.	
6	Eski bir Hint Matematikçisi ve astronom: Aryabhata.	
7	Diyophant'ın matematik dünyasına kazandırdıkları.	
8	Öklid'in geometrisi ve matematik dünyasına kazandırdıkları.	
9	Arasınave konu tekrarı	
10	Pisagor ve dönemi. İbn-i Türk'ün ikinci derece denklemlerin çözümüne yaklaşımı.	
11	Harezmi'nin hayatı ve matematik dünyasına katkıları.	
12	Kümeler teorisinin tarihçesi.	
13	Ömer Hayyam'ın matematik ile ilgili çalışmaları.	
14	Matematik tarihi ile ilgili bir belgesel izleme.	

22	Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar:	1)Basri Çelik, İ. Naci Cangül - ders notları- 2)Matematik Tarihi, Lütfi Göker, Kültür Bakanlığı Yayınları, Yayın No:1017, 1989, Ankara. 3)Bilim Tarihine Giriş, Sevim Tekeli, Esin Kahya, Melek Dosay, Remzi Demir, Hüseyin G. Topdemir, Yavuz Unat, Ayten Koç Aydın, Nobel Yayınevi, 4. Baskı, 2007, Ankara.

23	Değerlendirme	

YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARİ		SAYISI	KATKI YÜZDESİ
Ara Sınav	1	40.00	
Kısa Sınav	0	0.00	
Ödev, Performans	0	0.00	
Yıl Sonu Sınavı	1	60.00	
Toplam	2	100.00	
Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı		40.00	
Finalin Başarıya Oranı		60.00	
Toplam		100.00	
Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları			

24	AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU

ETKİNLİK	SAYISI	Süresi (Saat)	Toplam İş Yüğü (Saat)
Teorik Dersler	14	3.00	42.00
Uygulamalı Dersler	0	0.00	0.00
Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme)	14	5.00	70.00
Ödevler, Performanslar	0	0.00	0.00
Projeler	0	0.00	0.00
Arazi Çalışmaları	0	0.00	0.00
Arasnavlar	1	4.00	4.00
Diğer	14	2.00	28.00
Yarıyıl Sonu Sınavı	1	6.00	6.00
Toplam İş Yüğü			150.00
Toplam İş Yüğü / 30 saat			5.00
Dersin AKTS Kredisi			5.00

25	PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU															
	PY1	PY2	PY3	PY4	PY5	PY6	PY7	PY8	PY9	PY10	PY11	PY12	PY13	PY14	PY15	PY16
ÖK1	2	5	1	4	5	1	1	3	4	2	0	0	0	0	0	0
ÖK2	3	4	1	2	4	1	2	2	5	1	0	0	0	0	0	0
ÖK3	1	5	1	3	4	1	2	3	5	2	0	0	0	0	0	0
ÖK4	2	4	1	1	4	1	2	2	3	1	0	0	0	0	0	0
ÖK5	2	5	1	2	5	1	1	2	4	1	0	0	0	0	0	0
ÖK6	1	4	1	3	4	1	2	3	4	1	0	0	0	0	0	0
ÖK7	3	5	1	3	5	1	3	2	3	2	0	0	0	0	0	0
ÖK8	1	3	1	2	4	1	3	3	5	1	0	0	0	0	0	0
ÖK9	2	4	1	4	4	1	2	2	5	1	0	0	0	0	0	0
ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri																
Katkı Düzeyi:	1 çok düşük			2 Düşük			3 Orta			4 Yüksek			5 Çok Yüksek			